

Az előfizetés ára:

1 egész évre 5 frt — kr.
1 fél évre 2 frt 50 kr.
1 negyed évre 1 frt 25 kr.

Körjegyzőknek, községeknek és neptanítóknak:
Egész évre 4 forint, fél évre 2 forint

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetheti és egyes lappéldányokat venni lehet a kiadóhivatalban, Traub B. és társa, Valentin Károly, Böhm M., Luzovics L., Weidinger N. üzletében és a fődohánytözsdeben.

Hirdetések:

mindenkor árjegyzék szerint.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyilttérben egy sor 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:

Külföldön:
Barek J. és társa Erfurthban. Haasenstein és Vogler, Steiner A. Hamburgban. Daube G. L., Kno Ignác, Frankfurtban. Opellik A., Schalek Heurik, Mosse Rudolf, Beesben.

Magyarországon:
Neuberger és Braun, Goldberger A. V., Lang Lipót, Schwarz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi íróda”-ja Budapesten.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utczában levő hirdetések felvételi irodája Pécssett.

Kéziratok

a szerkesztőséghez, Nepomuk-utca 29-ik sz. küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Husvétkor.

A feltámadás világtörténelmi-fonosságú tényének emlékét ünnepeljük. A hívő keresztények milliói — a gnyhókban épen úgy, mint a palotákban — benső áhitattal gondolnak e napon a vérnélküli áldozat megható drámájára, mely közel két ezredévvel ez előtt az ős Jeruzsálem térein oly végzetserien folyt le. Lelki szemünkkel látjuk a felbujtatót néptömeget, a mint fanatikus dühében „feszítsd meg”-et kiált legnagyobb jöltevőjére, kinek tegnap még lábait csókolta; látjuk a lelketlen zsarnok-hatalmat, mely, csak hogy uralmát még egy ideig fenntarthassa, jobb meggyőződése ellenére szabad tért enged a népszennyvedély pusztításának; látjuk a tanítványokat, kik bajba került Mesterüket hidegvérrel megtagadják; feltűnik előttünk — e visszataszító környezetből követendő példaként — az Üdvözítő magasztos alakja, a mint tövis-koronával fején, a tömeg esufondáros bántalmazásait megadással tűrve hurcolja a kereszt-fát, hogy vértanu-halált szenvedjen isteni tanáért, mely az egész világ boldogítására van hivatva — s megcsendesül szívünkben a felfeszített Mester panaszkialtása: Eli, Eli, Lama Sabaktani! . . .

„Én Istenem! Én Istenem! miért hagyál el engemet!” Vajon van-e nemzet, mely a kétségbeesés e jajszavát többször és igazabban hangoztatta, mint a magyar? Egy ezredév vérzivatarjai között hányszor állottunk — legtöbbször saját bibánkából — a végmegsemmisülés szélén! S — miként az Üdvözítőt — keresztre feszítve hányszor fektették le nemzetünket az előre jól megásott sirba! A Gondviselés azonban nem akarta vesztünket. A nemzeti sirra záruló kövek elhengerültek s halál helyett mindannyiszor új életre ébredtünk . . .

Még nincs husz éve, hogy legutolsó nemzeti ujjáébredésünk ünnepét ültük. Századokig tartó leszorítottatás után ismét elfoglaltuk helyünket a szabad népek kerek-asztalánál s azóta lázas tevékenységét fejtünk ki, hogy — az elmulasztottat helyreépítve — a legelsőkhöz méltók és hasonlók legyünk.

Bármerre tekintünk, a haladás állami

életünk minden terén óriási és folytonos. És mégis, ha a dolgok mélyét vizsgáljuk, lehetetlen aggodalommal nem tekintenünk a jövőendő elé. — A magyar állam az európai viszonyok által reá parancsolt költségek terhe alatt egyre jobban roskadozik s az ebből bekövetkezhető bajt csak fokozza a magyar társadalom szegénysége, gyengesége és elégedetlensége.

De azért kétségbeesésre nincs okunk! Mert igaz ugyan, hogy szegények vagyunk, de nem azért, mert jövedelmünk nincs, hanem mert jövedelmünkkel többet költünk, gyengék vagyunk, de nem azért, mert kevesen vagyunk, hanem mert pártokra szakadva egymás tevékenységét bénítjuk s elégedetlenek vagyunk, de nem azért, mert nincs okunk az elégedettségre, hanem mert részint elkerülhetetlen elők után törekszünk, részint pedig az elérhetőt megvalósítani vagy nem tudjuk, vagy nem akarjuk.

Ha a magyar állam polgárainak többsége — az eddigi iránynyal szakítva — azt fogja mondani: pazaroltam eddig, ezután takarékoskodom; önző nagyravágyásomnak áldoztam eddig, ezután családomnak élek; különbséget tettem eddig ember s ember között, ezután faj és valláskülönbség nélkül csatlakozva polgártársaimhoz csak a közjó előmozdítására törekszem; különböző mellékletektől elhallgattattam eddig jobb meggyőződésemet, ezután mint szabad ország független polgára érvényesítem jogaimat — ekkor lesz a magyar társadalom s vele a magyar állam igazi feltámadási ünnepe!

FEILER MIHALY.

A budget-átlépések.

El kell ismernünk, hogy 1875. év óta, a mikor az ország pénzügyeinek kétségbeesítő viszonyai folytán a Deák-párt és a Tisza Kálmán vezetése alatt állott bal-közép egyesüléséből származott liberális párt a kormányt átvette, az ország finansialis viszonyai oly szomorú állapotban nem voltak, mint az idén.

A budgetszerű deficit 14 millió; — a budgeten kívüli és a pénzügyi bizottság által az ország legnagyobb ámulatára kiderített deficit 20 millió és az egy pár hónappal ez előtt a m. kir. államvasutak forgalmi tőkésé-

nek beszerzésére megszavazott 18 millió, összesen tehát 52 millió, oly óriási összegű deficit, mely egy esatavesztéssel is felér.

És honnét és miért ezen nagy összegű hiány? Talán valami rendkívüli csapások érték az országot, melyek orvoslása rendkívüli állam-financialis segílyt vett igénybe?

Epen nem. Olyan év a folyó budgetév, melynek normalis előzményei voltak és a mely normalis igényekkel lép fel.

A 14 milliónyi budgetszerű deficit ellen valami komoly kifogást nem lehet emelni, mert az adósságok törlesztésére és a hasznos beruházásokra fordított és a budgetben felvett összegek önmaguk is tetemesen meghaladják ezt a hiányt, de meghaladják a 20 milliót is. És így, ha 14 milliót kölcsön vesz az állam, de azzal egyrészt adósságot törleszt, másrészt azt kamatozó beruházásokra fordítja, az még magán embernél sem baj, annál kevésbbé az államnál.

A 18 milliónyi forgalmi tőke az államvasutak részére szintén nem esik oly megítélés alá, melyet minden tekintetben kifogásolni, vagy épen elvetni kellene. Mert oly óriási dimenziókkal bíró vállalat, mint a magyar államvasutak, ilyen természetű és kellő mennyiségű forgalmi tőke nélkül nem is képzelhető és nem fejlődhetik.

A mi azonban minden komoly gondolkozásu hazafi előtt méltó aggodalmat kelt és alapos kifogás alá esik, az a budget-átlépésekben kifejezésre jutott és nyilvánosságra került gazdálkodási rendszer, mely egyes miniszteriumokban minden tartózkodás nélkül gyakoroltott akkor is, mikor a budget-átlépésnek törvényes oka nem létezett; és az egész csak az illető miniszterium, vagy a miniszternek alárendelt közeg (mert ilyen is előfordul) szeszélyének volt a következménye.

Már magában azon körülmény, hogy törvényes ok nélkül budgetátlépés történik, aggodalmat keltő állapot. Mert hiszen ez rideg szavakban kifejezve nem jelent egyebet, mint azt, hogy az országgyűlés budget-megállapítási joga minden komolyságot nélkülöző komédia, mert a budget daczára a miniszteriumok úgy költenek, a hogy egyik vagy másik miniszteri tanácsosnak tetszik.

Jól tudjuk, hogy vannak okadaltolt és törvényen alapuló budget-átlépések; így a többi között, ha a törvény kimondja pl. a járásbíróságok, vagy telekkönyvi hatóságok szaporítását és az életbeléptetésekor a községek nem teljesítik azon kötelezettségeiket,

melyeket ígértek akkor, mikor a járásbíró-sággért petitionáltak, ilyen esetben kétség-telenül a szükséglet az igazságüg. kormány, ha mindjárt a budget tullepése mellett is, kénytelen előállítani; ilyen budget-átlépés tehát törvényen alapszik, okada olt és kifogástalan. De mikor — mint a közlekedési tárczában és különösen az államvasutaknál (hol is volna másutt) az egyes objectumok praeliminált összege pl. 85000 f. ról 180000 fit és összesen a vasutaknál 5 millió forint erejéig lesz meghaladva, az már sem nem alapszik törvényen, sem nem okadatulható, még akkor sem, ha szükséglet volna, mert az államvasutak praeliminált összegei szak-értő férfiak (mérnökök, építészek, gépészek) műve, melynek tullepése nem egykönnyen igazolható, és vagy azt jelenti, hogy a szak-értők nem jártak el kellő alaposággal és lelkiismeretességgel, mikor a budgetszerű praeliminárékat készítettek — vagy azt, hogy a keresztülvitt építkezéseknél sokkal nagyobb elnézéssel voltak a vállalkozók magánérdekei iránt, mint a mennyire scrupulosok voltak az állam pénzügyi helyzete tekintetében. Ilyen eljárás után az ország súlyos pénzügyi helyzetén segíteni lehetetlen-ség s az ily eljárás ellen való komoly szó-emelés a közélet terén működő minden férfi s sajtóközeg fontos kötelességét képezi. A kormányának érdeméül róvjuk fel azt, hogy ezen méltó és kinos feltűnést keltett ügyben a nyilvános tárgyalást nem kerülte. Ez általa az ország közvéleményének kellő alapot szolgáltatott annak megismerésére és megítélésére, hogy a magyar királyi államvasutak előbbi igazgatási rendszere milyen gazdálkodást folytatott.

Ezen felismert állapot mellett valóban szerencsének mondhatjuk, hogy a budget-átlépésekben nyilvánosságra jutott gazdálkodási rendszer hibáinak orvoslása oly időben történhetik meg, mikor az európai pénzpiacz a szó szoros értelmében bővelkedik a pénzben. Az európai pénzpiacz ezen véletlenül kedvező helyzetét ki kell munk zsákmányolnunk és egyuttal óvakodnunk attól, nehogy oly pénzügyi viszonyok álljanak be, melyek a pénzügyi bajainkból való kibontakozást lehetetlenné tennék.

A börze-adóról.

n. — Az utóbbi időben napirendre került a börze-üzleték megadóztatásának kérdése. Németország már megoldotta azt a börzeadó behozatalával, Ausztriában most folynak affölött a bizottsági tárgyalások

A „Pécs” tárczája.

A számadó.*)

Gerendási pipagyújtó csárdába,
Megy az ivás, megy a nóta javába;
Gerendási számadónak nagy kedve,
Szamara meg kinn busul a hidegbe.

Pipagyújtó csárdabeli szép asszony!
Az asztalra száz üveg bort hozasson;
Száz üveg bort, száz szál gyertyát melléje,
Hadd mulasson a számadó kedvére.

Bort ide csak, bort ide a javából,
Most jövök én egyenesen Gyuláról,
Falka birkát hajtottam a vásárra,
Öt százszából kitelik a bor ára.

Hideg szél fu, által fáztam, de nagyon:
Csókoljon meg csaplárodné, csillagom.
A zsebemben rongy bankóknak a nagya.
— Megfizetek, hogyha ingyen nem adja.

Édes a csók, de törődött a testem,
Ágyat nekem, csaplárodné, jót vessen!
Hé! két karja legyen dnyhája,
Havas keble fejem puha párnája.

* Mutatvány a Nádor Kálmán tevékeny budapesti könyvkiadó által megindított s Magyar Gerő által szerkesztett „Legújabb budapesti népdalok”-ból, melyek 4 oldalra terjedő olcsó füzetekben a legzamatosabb választékú népdalokat tartalmaznak. Megjegyezzük, hogy e dalok, valamint a mutatványul közölt is ugyanazon kiadónál nemesak szövegben, hanem hangjegyzve is kaphatók. Szerk.

Te meg cigány, húzd el az én nótamot:
„Beszédtem Tarnócziára bojtárnak”
Hat ökörért nem eladó a subam —
Nesse cigány! de cifrázad azután.

Hajnali szél legyintet a határon,
Busan ballag számadó a számaron,
Oda a pénz, oda van a suba is . . .
Hej! az asszony, a szép asszony, de hamis!

BALOG ISTVÁN.

Győzedelem!

— A „Pécs” eredeti tárczája. —

A feltámadás s az igazság győzedelmének örömműnöpét üli ma az egész keresztény világ. Foglalkozunk mi is e nagy eszmével és hangozzék füleinkbe ama szózat, melyet a megnyitott kopersó mellett álló argyal mondott a koszorutvivő asszonyoknak: „Nincs itt az Úr, feltámadott.” Feltámadott és él örökké! pedig ma is oh! hányszor ölik meg és tiporják porba az igazságot és meggyőződést, de feltámad az mindannyiszor és újra él.

Azt mondta koszorú költőnk:
„Nem, nem az a halál, a hogy itt nevezik.
Ha kopersóknak a fődelet szegszik.”
Oh nem, sokszor, nagyon sokszor meg kell halni, a mig elköltözünk.

Az ifju örök hűséget esküszik kedvesének, azután hűtlenül elhagyja s ekkor ők meghalnak egymásra nézve. A kik ma szeretnek, a kik magasztalnak és sirig tartó barátságot ígérnek, holnap megtagadnak, elhagyják, hantot dobnak még emlékünkre is és meghalunk egymásra nézve.

Naponként ismétlődik Jézus példája ma is. Hoszánnát kiált a tömeg annak, a ki az igazságért, emberiségért küzd és holnap „feszítsd meg”-gel rohan rá. Vannak ma is Júdások, Péterek, a kik elárulják,

megtagadják barátaikat, jöltevőiket. Epen ezért kell, hogy mindig, de különösen ma lebegjen előttünk szeretett Megváltónk dicső példája, merítsünk erőt az igazság és hit bajnokának győzedelméből; vonjunk bástyát magunk körül és mondjuk a szoltár-íróval: „A kik biznak az Úristenben, azok nem vesznek el.”

Jézust szerette a nép, mert megváltóját, szabadját látta benne, szerették tanítványai, mint mesterüket, barátjokat és mind a nép, mind a tanítványok iparkodtak minél inkább bebizonyítani szeretetüket és ragaszkodásukat.

Ma is tisztelet, becsülés és hízélgés veszi körül azt az embert, a kit a szerencse karjain hordoz és mig reá a sors mosolyog, mig terített asztala van, addig vannak barátai; mig magas polcon ül, szivesen húzódnak oldala mellé és büszkén mondják: én ez embernek barátja vagyok.

Jézus utjára zöld ágakat hintett a sokaság és így énekel: „Áldott a ki jött az Úrnak nevében.” Ma is így hódol a tömeg egy-egy érte és az igaz eszméért küzdő hősének. De mikor Jézus utjára vasorral együtt tanítványaival, azt mondá: „egy közlétek elarul engemet.” A tanítványok elszörnyűködtek, lehetetlennek tartották mesterök állítását, sőt Péter így szólt: „Ha meg kell is veled halnom, meg nem tagadlak tégedet.” Mire Jézus felele: „Mielőtt a kakas szólna, háromszor megtagadsz engemet.”

Ma is vannak ilyen magukhoz bizó konokok, a kik, mikor még csak hire van a veszélynek, büszkén mondják: én veled maradok.

Mikor Jézus, mint vádolt, a főpap udvarára vitették, Péter még követte, de midőn ott kérdezek tőle: nemde te is ama názáretbeli Jézussal való? ő már azt felelé: „Bizony mondom, nem esmérem az embert.”

Igy hagynak el minket is azok, a kik a jobb sorsban hizelegve mondták: én veled maradok.

